

Førtidspensionisten

der tog sagen i egen hånd



Efter et årti uden at arbejde eller uddanne sig, rejste Susanne sig fra sofaen. Hun trængte til at komme ud. Nu arbejder hun 22 timer om ugen.

39-årige Susanne er førtidspensionist og paranoid skizofren. Efter alt for mange år uden at lave noget som helst, tog hun mod til sig, da hun så, at Netto søgte ungarbejdere.

PSYKIATRI

Andreas Søndergaard
ansn@viborgfolkeblad.dk

VIBORG: Biiip. Biiip. Biiip.

Den monotone lyd af dagligvarer, der scannes ind, er samtidig lyden af succes for Susanne Tirsbæk Nørgaard Sørensen fra Vammen.

Den 39-årige er paranoid skizofren. Diagnoserne har hun haft siden midten af 00'erne, efter at hun i et par år havde været svingdørspatient i det psykiatriske system. Fle- re gange var hun blevet indlagt på Sønderøparken, for stemmerne i hendes hoved gjorde hende ubehageligt til mode.

- De fortalte mig, at jeg ikke var noget værd. At jeg skulle skade mig selv. At jeg fortjente at blive skudt ude bagved, mindes hun.

- Heldigvis var jeg i stand til at ta-

ge den med ro og søge hjælp, konstaterer hun.

vendte 180 grader

Susannes liv forandrede sig i 1996.

Hendes far døde helt uventet, 49 år gammel. Selv var hun 18 år på det tidspunkt. Hun var ung, som unge er flest. Fart over feltet. Glad og frisk og frejdig, siger hun selv. Men den ret ubekymrede tilværelse endte, da hendes far døde af kræft i skjoldbruskkirtlen. Den kræftform er sjælden, og endnu mere sjældent dør man af den, men på bare tre uger var det slut, og det kom som et kæmpe chok.

- Jeg havde en kæreste på det tidspunkt, og han sagde, at jeg vendte 180 grader. Der skete et eller andet, men hvad kan jeg ikke forklare. I mange år derfra havde jeg det skidt, jeg var ikke tilpas, og da jeg fik det rigtig dårligt, gik jeg til læ-

gen. Hun sendte mig til Sønderøparken, hvor jeg siden rendte ud og ind i fire-fem år, fortæller Susanne Tirsbæk Nørgaard Sørensen.

Det var en ny verden, der så at sige lukkede og åbnede sig for hende, som hun kom og gik. Det blev en verden på den lukkede, men den var god ved hende, det samme var de ansatte, og behandlingen virkede lidt efter lidt.

- Jeg døjede meget med hukommelsen, og jeg begyndte at høre stemmer. I dag har jeg det godt, og så er det svært at huske præcist, hvor dårlig, jeg var. Men jeg kommer stadig på Sønderøparken en gang imellem, hvor jeg lige får en sludder og får tjekket op på, om det hele er, som det skal være, fortæller hun.

Ulemper og fordele

I 2006 fik Susanne tilkendt førtids-

pension. Den havde hun ikke bedt om, den kom bare til hende.

Det var andre tider.

- De spurgte mig ikke engang, der kom bare nogle fra Fjends Kommune, hvor jeg boede, og sagde, at nu havde jeg fået tilkendt førtidspension, husker Susanne Tirsbæk Nørgaard Sørensen, som også i en periode har haft adresse på et bosted for psykisk syge.

At blive førtidspensionist, når man er midt i 20'erne, havde både sine ulemper og sine fordele, fortæller hun.

- På den ene side var det rart. Så kunne jeg slappe af, og jeg vidste, at jeg ikke ville blive jagtet ud i et eller andet for at finde et arbejde. Nu kunne jeg bare koncentrere mig om at komme til hægterne og få det godt, siger hun, og tilføjer tøvende:

- Men det tog så godt nok nogle år ... Først i 2014 begyndte jeg i beskyt-

tet beskæftigelse. På det tidspunkt følte jeg, at jeg havde det godt, og jeg trængte til at komme ud og se noget andet end de fire vægge derhjemme.

Susanne Tirsbæk Nørgaard Sørensen indså, at hun levede et passivt liv. Da hun kontaktede sin sagsbehandler i Viborg Kommune, fandt man en plads til hende hos det kommunale Nørreemarken. Noget, hun kunne gå i gang med. Og det gav blod på tanden.

- Jeg var rigtig glad for det, men sidste år syntes jeg alligevel, at jeg trængte til nye udfordringer.

Det virkelige liv

Viborg Kommune har et relativt nyt projekt, der kaldes Jobkurs. Det går ud på at hjælpe borgere på førtidspension delvist tilbage på arbejdsmarkedet, og det blev Susanne en del af.



Susanne er paranoid skizofren og førtidspensionist, men nu er hun kommet i job i Netto. Hun havde aldrig turde håbe på, at hun ville komme ud i "den virkelige verden" igen, siger hun.
Foto: Morten Stricker

“ I mange år derefter havde jeg det skidt, jeg var ikke tilpas, og da jeg fik det rigtig dårligt, gik jeg til lægen. Hun sendte mig til Sønderøparken, hvor jeg siden rendte ud og ind i fire-fem år

**SUSANNE TIRSBÆK NØRGAARD SØRENSEN,
FØRTIDSPENSIONIST OG NETTO-MEDARBEJDER**

Jobkurs er sat i værk i oktober 2017. Aktuelt er to i job og én i jobpraktik. Tilbuddet henvender sig til borgere, der modtager førtidspension, fordi de har psykiske udfordringer, der ellers har forhindret dem i at gå på arbejde. Med Jobkurs kan disse borgere beholde deres førtidspension og samtidigt få støtte til opsøge, få og fastholde et arbejde.

Det job, Susanne er i, fandt hun faktisk selv:

- Jeg var ude at handle i Netto, og så kom jeg til at se, at butikken søgte fire ungarbejdere. Så spurgte jeg, om ikke sådan en stilling kunne byttes til et skånejob, og det troede de godt. De ringede lidt rundt, og så startede jeg i praktik den 2. januar, fortæller Susanne.

- Og så blev jeg fastansat den 29. januar, tilføjer hun - ikke uden stolthed i stemmen.

- Jeg har altid godt kunnet tænke mig at arbejde i butik. Det virker som et godt og hyggeligt stykke arbejde, og det er det også. Man møder så mange glade mennesker - og selvfølgelig nogle enkelte, som har en dårlig dag, men det hopper vi op og falder ned på. Der er meget at holde styr på, og det er god træning til min hjerne, fordi jeg stadig ikke husker så godt. Der er rigtig meget gang i den, og tiden går så hurtigt, siger den 39-årige, der føler sig godt taget imod på jobbet - der har ikke været nogle negative reaktioner på hendes diagnoser og fortid.

Efter år, hvor hun intet foretog sig, og hvor dagene flød sammen i én grå pærevælling, er Susanne nu i arbejde fire dage om ugen - 22 timer i alt. Modet og hendes handlekraft til selv at opsøge jobbet, aner hun ikke, hvor hun fik fra, erkender hun, og for 10 år siden ville hun al-



De mange, oftest glade, mennesker, er med til at gøre Susanne glad for sit arbejde i Netto på Katrinevænget.

drig have troet, at hun en dag ville komme i arbejde igen:

- Nej, det havde jeg virkelig ikke.

Jeg var helt ved siden af mig selv, konstaterer hun, og tilføjer:

- Tanken om, at jeg ikke kom ud

i "det virkelig liv" igen har da sidet i mig. Jeg er virkelig glad for, at det lykkes.